

Štvrtok 26. októbra 2017

P8_TA(2017)0414

Vykonávanie smernice o environmentálnej zodpovednosti

Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. októbra 2017 o uplatňovaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES z 21. apríla 2004 o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd („smernica o environmentálnej zodpovednosti“) (2016/2251(INI))

(2018/C 346/24)

Európsky parlament,

- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES z 21. apríla 2004 o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd ⁽¹⁾ (ďalej len „smernica ELD“),
- so zreteľom na správu Komisie pre Radu a Európsky parlament podľa článku 18 ods. 2 smernice 2004/35/ES o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (COM(2016)0204),
- so zreteľom na články 4 a 191 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na článok 37 Charty základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES z 12. marca 2001 o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a o zrušení smernice Rady 90/220/EHS ⁽²⁾,
- so zreteľom na zmenu ELD smernicou 2006/21/ES ⁽³⁾ o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu, smernicou 2009/31/ES ⁽⁴⁾ o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a smernicou 2013/30/EÚ ⁽⁵⁾ o bezpečnosti vyhľadávania, prieskumu a ťažby ropy a zemného plynu na mori,
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie o hodnotení smernice o environmentálnej zodpovednosti programom REFIT (SWD(2016)0121), ktorý je sprievodným dokumentom správy Komisie (COM(2016)0204),
- so zreteľom na dokument výskumnej služby Európskeho parlamentu zo 6. júna 2016 s názvom Vykonávanie smernice o environmentálnej zodpovednosti: preskúmanie postupu hodnotenia vykonaného Komisiou ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku, ako aj na článok 1 ods. 1 písm. e) prílohy 3 k rozhodnutiu Konferencie predsedov z 12. decembra 2002 o postupe schvaľovania vypracovania iniciatívnych správ,
- so zreteľom na správu Výboru pre právne veci a stanovisko Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A8-0297/2017),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 56.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 106, 17.4.2001, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 102, 11.4.2006, s. 15.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 114.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 178, 28.6.2013, s. 66.

⁽⁶⁾ PE 556.943.

Štvrtok 26. októbra 2017

- A. keďže podľa článku 191 ods. 1 ZFEÚ musí politika Únie v oblasti životného prostredia prispievať k uskutočňovaniu cieľov, ako je ochrana zdravia jej občanov, ochrana a zlepšovanie kvality životného prostredia, rozvážne a racionálne využívanie prírodných zdrojov a podpora opatrení na medzinárodnej úrovni na riešenie celosvetových alebo regionálnych problémov životného prostredia;
- B. keďže v článku 191 ods. 2 ZFEÚ sa uvádza, že politika životného prostredia Únie sa musí zameriavať na vysokú úroveň jeho ochrany a vychádzať zo zásad predchádzania škodám a prevencie, zo zásady nápravy škôd na životnom prostredí prioritne pri zdroji a zo zásady, že náhradu škody hradí znečisťovateľ;
- C. keďže v článku 11 ZFEÚ sa stanovuje, že požiadavky ochrany životného prostredia musia byť začlenené do vymedzenia a uskutočňovania politík Únie a činností, a to predovšetkým s ohľadom na podporu trvalo udržateľného rozvoja;
- D. keďže článok 192 ZFEÚ zveruje Európskemu parlamentu a Rade úlohu rozhodnúť o postupoch, ktoré treba prijať na dosiahnutie všeobecných cieľov Únie v oblasti životného prostredia ⁽¹⁾;
- E. keďže v článku 37 Charty základných práv sa stanovuje, že vysoká úroveň ochrany životného prostredia a zlepšovanie jeho kvality sa musia začleniť do politík Únie a zabezpečiť v súlade so zásadou trvalo udržateľného rozvoja;
- F. keďže koordinovaná stratégia v oblasti životného prostredia v celej Únii je spôsobom, ako podnietiť spoluprácu a zabezpečiť, aby politiky Únie boli vo vzájomnom súlade;
- G. keďže súčasný rozsah pôsobnosti smernice o environmentálnej zodpovednosti sa vzťahuje len na environmentálne škody na biodiverzite (chránených druhoch a prirodzených biotopoch), vode a zemi, ktoré spôsobia prevádzkovatelia;
- H. keďže v záujme krytia zodpovednosti za škody na životnom prostredí spontánne vznikol trh finančného zabezpečenia, ktorý by však nemusel byť postačovať na krytie osobitných prípadov, ako sú malé a stredné podniky alebo špecifické druhy operácií (morské plošiny, jadrové zariadenia atď.);
- I. keďže k hlavným príčinám nerovnakého vykonávania smernice o environmentálnej zodpovednosti patria okrem iného ťažkosti pri zisťovaní, či poškodenie prírodného zdroja presiahlo stanovenú hranicu, a skutočnosť, že mnohé členské štáty nezavedli žiadny postup na posúdenie poznámok alebo kritiky zo strany mimovládnych organizácií pôsobiacich v oblasti životného prostredia a ďalších zainteresovaných subjektov;
- J. keďže v mnohých členských štátoch má veľký počet zainteresovaných strán (mimovládnych organizácií pôsobiacich v oblasti životného prostredia, poisťovní, prevádzkovateľov a predovšetkým príslušných orgánov) len málo znalostí – alebo v niektorých prípadoch žiadne – o podrobnostiach ELD, čo je spôsobené aj tým, že neexistujú usmerňovacie dokumenty na pomoc pri transpozícii právnych predpisov;
- K. keďže mnohé členské štáty dosiahli pokrok pri účinnom plnení hlavných cieľov spočívajúcich v prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd; keďže v niektorých členských štátoch sa však smernica o environmentálnej zodpovednosti naďalej vykonáva nedostatočne;
- L. keďže nové vedecké zistenia poukazujú na to, že znečistenie z priemyselných činností môže mať pre životné prostredie i človeka doteraz netušené následky a že tým sa ohrozuje ľudské zdravie, udržateľnosť a rovnováha biologických a biologicko-evolučných procesov;

⁽¹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 9. marca 2010, ERG a i., C-378/08, ECLI:EU:C:2010:126, bod 45; Rozsudok Súdneho dvora z 9. marca 2010, ERG a i., C-379/08 a C-380/08, ECLI:EU:C:2010:127, bod 38; Rozsudok Súdneho dvora z 9. marca 2010, Buzzi Unicem SpA a i., C-478/08 a C-479/08, ECLI:EU:C:2010:129, bod 35.

Štvrtok 26. októbra 2017

1. uznáva význam štúdií a správ Komisie, pokiaľ ide o posúdenie vykonávania smernice o environmentálnej zodpovednosti a jej vplyvu na členské štáty, ako aj odporúčania Komisie na účinné a súdržné vykonávanie smernice tým, že sa budú prioritne harmonizovať vnútroštátne riešenia a postupy v širšom rámci právnej zodpovednosti; v tejto súvislosti víta vypracovanie viacročného pracovného programu k smernici o environmentálnej zodpovednosti na obdobie 2017 – 2020;
2. so znepokojením konštatuje, že zistenia uvedené v daných správach poskytujú alarmujúci obraz, čo sa týka skutočného vykonávania smernice ELD, a poznamenáva, že smernica sa v mnohých členských štátoch transponovala nerovnomerne a povrchné;

Súčasný stav vykonávania smernice ELD

3. konštatuje, že viaceré členské štáty nedodrжали lehotu na transpozíciu smernice ELD a až od polovice roku 2010 bola transponovaná vo všetkých 27 členských štátoch;
4. domnieva sa, že v dôsledku diskrečných právomocí udelených v rámci smernice ELD a značnej nejasnosti a nejednotného uplatňovania kľúčových koncepcií, ako aj nedostatočne rozvinutých schopností a odborných znalostí nepriniesla transpozícia smernice ELD do vnútroštátnych systémov zodpovednosti rovnaké podmienky a že – ako potvrdzuje správa Komisie – táto smernica je v súčasnosti z právneho i praktického hľadiska absolútne nejednotná, pričom počet prípadov sa medzi členskými štátmi značne líši; zastáva preto názor, že treba vyvinúť ďalšie úsilie s cieľom umožniť normalizáciu právnych predpisov v celej EÚ;
5. konštatuje, že táto nesúrodosť je spôsobená aj všeobecnou povahou smernice ELD, ktorá bola vypracovaná podľa vzoru rámcovej smernice;
6. vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek opatreniam, ktoré prijala Komisia v súvislosti s oneskorenou transpozíciou a problémami týkajúcimi sa nesúlady, a mimoriadnej flexibility, ktorú smernica ELD poskytuje, sedem členských štátov musí ešte vyriešiť viacero otázok týkajúcich sa nesúlady;
7. konštatuje, že rozdiely v oznamovaní prípadov environmentálnych škôd členskými štátmi, ktoré viedli k uplatneniu smernice ELD ⁽¹⁾, možno pripísať tomu, že členské štáty uplatňujú namiesto danej smernice svoje vnútroštátne právo;

Medze účinnosti smernice ELD

8. konštatuje, že účinnosť smernice ELD sa značne líši v jednotlivých členských štátoch;
9. zdôrazňuje, že rôzne interpretácie a uplatňovanie „prahu závažnosti“ environmentálnych škôd predstavujú jednu z hlavných prekážok účinného a jednotného uplatňovania smernice ELD, pričom presné údaje o administratívnych nákladoch pre orgány verejnej správy vrátane údajov o uplatňovaní doplnkovej a kompenzačnej nápravy sú obmedzené a dosť rozdielne a v prípade podnikov nie sú k dispozícii vôbec;
10. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v smernici ELD sú havárie definované ako „závažné“ iba ak spôsobia smrť alebo vážne zranenia, bez odkazu na vplyvy na životné prostredie; preto zdôrazňuje, že havária, aj keď nemá za následok smrť alebo vážne zranenia, môže mať závažný dosah na životné prostredie, a to kvôli svojmu rozsahu alebo vplyvu napr. na chránené oblasti, chránené druhy alebo mimoriadne zraniteľné biotopy;

⁽¹⁾ Podľa správy Komisie (COM(2016)0204) nahlásili členské štáty od apríla 2007 do apríla 2013 približne 1 245 potvrdených prípadov environmentálnych škôd, ktoré viedli k uplatneniu smernice ELD. V danej správe sa okrem toho uvádza, že počet prípadov sa medzi jednotlivými členskými štátmi značne líši. Na dva členské štáty pripadá viac ako 86 % všetkých nahlásených prípadov (Maďarsko: 563, Poľsko: 506), väčšinu zvyšných prípadov nahlásilo šesť členských štátov (Nemecko: 60, Grécko: 40, Taliansko: 17 a Lotyšsko, Španielsko a Spojené kráľovstvo: 8). 11 členských štátov nenahlásilo v roku 2007 žiadne takéto prípady, možno preto, lebo sa nimi zaoberajú výhradne v rámci svojho vnútroštátneho systému.

Štvrtok 26. októbra 2017

11. vyjadruje poľutovanie nad tým, že na niektoré činnosti s potenciálnym nepriaznivým vplyvom na biodiverzitu a životné prostredie, ako sú potrubná preprava nebezpečných látok, ťažba a zavádzanie inváznych nepôvodných druhov, sa v súčasnosti nevzťahuje požiadavka objektívnej zodpovednosti; konštatuje, že najmä pokiaľ ide o škody v oblasti biodiverzity, činnosti uvedené v prílohe III nedostatočne pokrývajú sektory, ktoré by mohli potenciálne viesť k vzniku škôd;

12. domnieva sa, že v článku 1 ELD by sa mal rámec environmentálnej zodpovednosti rozšíriť aj na ozdravenie a obnovu životného prostredia do pôvodného stavu po skončení pracovných činností, a to aj vtedy, keď environmentálne škody boli spôsobené činnosťami alebo emisiami, ktoré príslušné orgány výslovne povolili;

13. zdôrazňuje, že všetky zainteresované strany poukázali na problémy spojené s ukladáním objektívnej zodpovednosti za nebezpečné činnosti uvedené v prílohe III k smernici ELD tretím stranám predstavujúcim právnych nástupcov zodpovedného subjektu ⁽¹⁾;

14. pripomína skúsenosti získané pri realizácii súčasného finančného zabezpečenia, pri ktorom sa prejavili nedostatky, pokiaľ ide o zaistenie toho, aby prevádzkovatelia boli schopní účinne pokryť finančné záväzky, ak sú zodpovední za environmentálne škody, a vyjadruje znepokojenie v súvislosti s prípadmi, keď prevádzkovatelia neboli schopní znášať náklady na napravenie environmentálnych škôd;

15. zdôrazňuje, že naďalej pretrvávajú problémy pri uplatňovaní smernice na incidenty veľkého rozsahu, najmä keď nie je možné identifikovať zodpovedného znečisťovateľa a/alebo je znečisťovateľ v platobnej neschopnosti či úpadku;

16. konštatuje, že zodpovední prevádzkovatelia si môžu znížiť náklady na odstraňovanie environmentálnych škôd pomocou nástrojov finančného zabezpečenia (pokrývajúcich poistenie a alternatívne nástroje, ako sú bankové záruky, dlhopisy, fondy či cenné papiere); domnieva sa, že dopyt v rámci trhu finančného zabezpečenia, na ktorý sa vzťahuje smernica ELD, je nízky vzhľadom na nízky počet prípadov v mnohých členských štátoch, nedostatočné objasnenie niektorých koncepcií smernice a všeobecne pomalé tempo vzniku poisťovacích modelov v mnohých členských štátoch v závislosti od úrovne zrelosti trhu pre tieto nástroje;

17. konštatuje, že možnosť zlepšiť poskytovanie finančného zabezpečenia brzdia nedostatočné a protichodné údaje o prípadoch podľa smernice ELD, ktoré má EÚ k dispozícii;

18. nabáda členské štáty, aby prijali opatrenia na urýchlenie vytvorenia nástrojov a trhov finančného zabezpečenia príslušnými ekonomickými a finančnými prevádzkovateľmi vrátane finančných mechanizmov pre prípad platobnej neschopnosti, s cieľom umožniť prevádzkovateľom, aby využívali finančné záruky na krytie svojej zodpovednosti;

19. upozorňuje na štúdiu uskutočniteľnosti Komisie o koncepcii celouniového nástroja s rozdelením rizika v prípade priemyselných katastrof ⁽²⁾ a zdôrazňuje potrebu vykonania ďalšej analýzy a dôkladnejšej štúdie uskutočniteľnosti o kľúčových právnych a finančných otázkach;

20. víta skutočnosť, že pokiaľ ide o uplatňovanie smernice ELD v súvislosti s chránenými druhmi a prirodzenými biotopmi, polovica členských štátov prijala širší rozsah pôsobnosti (Belgicko, Cyprus, Česká republika, Estónsko, Grécko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Luxembursko, Poľsko, Portugalsko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo);

⁽¹⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 4. marca 2015, Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare a i. proti Fipa Group Srl a i., C-534/13, ECLI:EU:C:2015:140.

⁽²⁾ *Study to explore the feasibility of creating a fund to cover environmental liability and losses occurring from industrial accidents, Final Report*, Európska komisia, DG ENV, 17. apríla 2013.

Štvrtok 26. októbra 2017

21. domnieva sa, že jedným z množstva rôznych dôvodov nedostatočnej harmonizácie smernice ELD je aj skutočnosť, že nebol stanovený žiaden štandardný administratívny postup na informovanie príslušných orgánov o bezprostredne hroziacich alebo skutočných environmentálnych škodách; vyjadruje preto poľutovanie nad tým, že neexistuje povinnosť uverejňovať takéto oznámenia alebo informácie o tom, ako sa dané prípady riešili; poznamenáva, že niektoré členské štáty poukázali na toto obmedzenie vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch a vytvorili databázy o oznámeniach/incidentoch/prípadoch; poukazuje však na to, že táto prax sa medzi členskými štátmi značne líši a je pomerne obmedzená;

22. zdôrazňuje, že v rámci kompenzačných režimov musí byť možné účinne a urýchlene riešiť cezhraničné nároky, v rámci rozumného časového rámca a bez diskriminácie medzi žiadateľmi z rôznych krajín Európskeho hospodárskeho priestoru; odporúča, aby pokryli primárne aj sekundárne škody vo všetkých dotknutých oblastiach, pretože takéto udalosti ovplyvňujú väčšiu oblasť a môžu mať dlhodobý vplyv; zdôrazňuje, že je potrebné, aby najmä susedné krajiny, ktoré nie sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru, dodržiavali medzinárodné právo, pokiaľ ide o ochranu životného prostredia a environmentálnu zodpovednosť;

23. opakuje, že podľa článku 4 ods. 5 smernice ELD sa táto smernica vzťahuje len na environmentálne škody alebo na bezprostrednú hrozbu vzniku takýchto škôd spôsobených znečistením plošného charakteru, pri ktorých je možné nájsť príčinnú súvislosť medzi škodou a činnosťami jednotlivých prevádzkovateľov; takisto pripomína, že Medzivládny panel o zmene klímy (IPCC) už vo svojej správe za rok 2013 stanovil jasnú príčinnú súvislosť medzi emisiami plynov a škodami súvisiacimi so zmenou klímy a životným prostredím ⁽¹⁾;

Návrhy na lepšie zosúladenie smernice ELD

24. požaduje, aby sa smernica ELD čo najskôr preskúmala a aby sa zrevidovalo vymedzenie pojmu „environmentálna škoda“ stanovené v článku 2 ods. 1 smernice, najmä pokiaľ ide o kritériá na určenie nepriaznivých účinkov na chránené druhy a biotopy (príloha I) a o riziká škody na vode a zemi, s cieľom zabezpečiť jeho dostatočnú účinnosť, konzistentnosť a koherentnosť, aby bolo možné držať krok s rýchlym vývojom znečisťujúcich látok z priemyselných činností;

25. žiada Komisiu, aby objasnila, definovala a podrobne vymedzila koncepciu „prahu závažnosti“ a posúdila diferencované maximálne limity zodpovednosti pre činnosti s cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie smernice ELD vo všetkých členských štátoch;

26. vyzýva Komisiu, aby poskytla jasný a koherentný výklad geografického rozsahu pojmu „priaznivý stav ochrany“ uvedeného v smernici ELD (územie EÚ, územie členského štátu, prírodná krajina); v tejto súvislosti sa domnieva, že je nevyhnutný prístup špecifický pre danú lokalitu s cieľom zabezpečiť správne a účinné vykonávanie;

27. vyzýva Komisiu, aby určila, aké pravidlá sú potrebné na jasné a nesporné rozlišovanie medzi prípadmi, na ktoré sa vzťahuje smernica ELD, a prípadmi, pri ktorých by sa mali uplatňovať vnútroštátne normy, ak sú prísnejšie;

28. konštatuje, že znečistenie ovzdušia poškodzuje ľudské zdravie a životné prostredie a podľa Eurostatu predstavuje znečistenie oxidom dusičitým a tuhými časticami vážne zdravotné riziko; v tejto súvislosti požaduje, aby sa „ekosystémy“ zahrnuli do vymedzení pojmu „environmentálna škoda“ a „prírodný zdroj“ v článku 2; ďalej žiada Komisiu, aby zvážila možnosť rozšíriť rozsah pôsobnosti smernice ELD a stanoviť zodpovednosť za škody na ľudskom zdraví a životnom prostredí vrátane škôd na ovzduší ⁽²⁾;

⁽¹⁾ IPCC, 2013: *Climate Change 2013: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change* (Stocker, T.F. et al. Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA, 1535 pp, doi:10.1017/CBO9781107415324).

⁽²⁾ Touto možnosťou sa Komisia zaoberala vo svojom dokumente z 19. februára 2014 s názvom *Study on ELD Effectiveness: Scope and Exceptions*, s. 84.

Štvrtok 26. októbra 2017

29. vyzýva Komisiu, aby zaviedla povinné finančné zabezpečenie, napríklad povinné poistenie environmentálnej zodpovednosti pre prevádzkovateľov, a aby vypracovala harmonizovanú metodiku EÚ na výpočet maximálnych limitov zodpovednosti s prihliadnutím na charakteristiky každej činnosti a jej okolie; okrem toho vyzýva Komisiu, aby zvažila možnosť zriadiť európsky fond na ochranu životného prostredia pred škodami spôsobenými priemyselnou činnosťou, na ktorú sa vzťahuje smernica ELD ⁽¹⁾, bez oslabenia zásady „znečisťovateľ platí“, pokiaľ ide o riziko platobnej neschopnosti a len v prípadoch, keď zlyhajú trhy finančného zabezpečenia; domnieva sa, že to isté by sa malo vzťahovať na prípady rozsiahlych havárií, keď nie je možné vysledovať prevádzkovateľa zodpovedného za škody;

30. žiada, aby každý prevádzkovateľ, ktorý má prospech z vykonávania činností, bol takisto zodpovedný za akékoľvek environmentálne škody alebo znečistenie spôsobené týmito činnosťami;

31. zastáva názor, že vzhľadom na závažnosť a potenciálny vplyv havárií súvisiacich s priemyslom a na riziká pre ľudské zdravie, životné prostredie a majetok treba pridať ďalšie ochranné opatrenia s cieľom zaistiť pre európskych občanov bezpečný a spoľahlivý systém prevencie a riadenia katastrof založený na rozdelení rizika, zvýšení zodpovednosti priemyselných prevádzkovateľov a zásade „znečisťovateľ platí“; požaduje, aby sa posúdilo, či treba začleniť do smernice ELD systém občianskoprávnej zodpovednosti za škody spôsobené na ľudskom zdraví a životnom prostredí ⁽²⁾;

32. žiada zavedenie systému sekundárnej zodpovednosti tretích strán predstavujúcich právnych nástupcov zodpovedného subjektu;

33. odporúča, aby sa možnosť vyžadovať doplnkovú zodpovednosť štátu stala povinnou v záujme zabezpečenia účinného a aktívneho uplatňovania právnych predpisov;

34. vyzýva ďalej na zrušenie možnosti poskytovania ochrany na základe povolenia a ochrany na základe aktuálneho stavu vývoja s cieľom vytvoriť rovnaké podmienky, podporovať zásadu „znečisťovateľ platí“ a zvýšiť účinnosť právnych predpisov;

35. vyzýva Komisiu, aby bezodkladne predložila návrh týkajúci sa environmentálnych inšpekcií na európskej úrovni;

36. domnieva sa, že v súvislosti s revíziou smernice ELD by rozšírenie objektívnej zodpovednosti za činnosti neuvedené v prílohe III v prípade všetkých škôd na životnom prostredí s nepriaznivými účinkami malo byť prioritou, aby sa zlepšila účinnosť právnych predpisov pri uplatňovaní zásady „znečisťovateľ platí“ a aby sa poskytovali stimuly pre prevádzkovateľov na zavedenie náležitého riadenia rizika pri ich činnostiach; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby vytvorila register prevádzkovateľov vykonávajúcich nebezpečné činnosti a systém finančného monitorovania, ktorým sa zabezpečí ich platobná schopnosť;

37. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila uplatňovanie smernice ELD na environmentálne škody spôsobené akoukoľvek pracovnou činnosťou a zaistila objektívnu zodpovednosť výrobcov;

38. požaduje vytvorenie verejne dostupnej európskej databázy prípadov environmentálnych škôd, na ktoré sa vzťahuje smernica ELD, napríklad podľa vzoru írskeho systému nahlasovania, v rámci ktorého možno prípady environmentálnych škôd oznamovať online, s cieľom zvýšiť dôveru v systém ELD a zabezpečiť lepšie vykonávanie; domnieva sa, že takáto verejná databáza by umožnila zainteresovaným stranám, prevádzkovateľom a občanom získať viac informácií o existencii režimu ELD a jeho presadzovaní a prispela by tak k zlepšeniu prevencie a odstraňovania environmentálnych škôd;

⁽¹⁾ Touto možnosťou sa zaoberá dokument Komisie uverejnený 17. apríla 2013 s názvom *Study to explore the feasibility of creating a fund to cover environmental liability and losses occurring from industrial accidents*.

⁽²⁾ Ako už bolo zavedené v Portugalsku a posúdené v štúdiu Komisie zo 16. mája 2013 s názvom *Implementation challenges and obstacles of the Environmental Liability Directive (ELD)*, s. 75.

Štvrtok 26. októbra 2017

39. odporúča, aby sa verejné databázy prípadov, na ktoré sa vzťahuje smernica ELD, v záujme ľahkej dostupnosti a účinnosti vytvárali v súlade s týmito kritériami:

- mali by byť dostupné online a dodatočné informácie týkajúce sa jednotlivých prípadov by sa mali poskytovať na požiadanie,
- každá krajina by mala mať centralizovanú databázu namiesto osobitných databáz pre každý región,
- oznámenia o nových incidentoch by sa mali okamžite zverejňovať na internete,
- každý prípad zaregistrovaný v databáze by mal zahŕňať informácie o mene znečisťovateľa, povahe a rozsahu spôsobených škôd, preventívnych/nápravných opatreniach, ktoré boli alebo budú prijaté, a konaniach vykonávaných príslušnými orgánmi alebo s týmito orgánmi;

40. vyzýva na rozšírenie kategórií nebezpečných činností uvedených v prílohe III s cieľom zahrnúť do nich všetky činnosti, ktoré sú potenciálne škodlivé pre životné prostredie a ľudské zdravie;

41. vyzdvihuje dôležitosť kultúry prevencie environmentálnych škôd prostredníctvom systematickej informačnej kampane, ktorou členské štáty zabezpečia, aby potenciálni znečisťovatelia a potenciálne obete boli informovaní o hroziacich rizikách, dostupnosti poistenia alebo iných finančných a právnych prostriedkov, ktoré by ich mohli ochrániť pred takými rizikami, ako aj o výhodách, ktoré z nich môžu plynúť;

42. domnieva sa, že všetky prípady preukázanej zodpovednosti, ako aj podrobnosti o uložených sankciách by mali byť zverejnené, aby skutočné náklady na environmentálne škody boli transparentné pre všetkých;

43. navrhuje, aby sa vytvoril mechanizmus, ktorý by podnietil mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti životného prostredia a iné zainteresované subjekty predkladať pripomienky a výhrady;

44. navrhuje, aby sa zaviedli daňové úľavy alebo iné formy zvýhodnenia pre spoločnosti, ktoré sa úspešne snažia predchádzať environmentálnym škodám;

45. odporúča zriadiť osobitné nezávislé orgány s riadiacimi a kontrolnými právomocami, ako aj právomocou ukladať sankcie, ktoré sú stanovené v smernici ELD, vrátane možnosti požadovať od potenciálne zodpovedných strán finančné záruky, a to s ohľadom na konkrétnu situáciu potenciálneho znečisťovateľa, napríklad čo sa týka environmentálnych povolení;

46. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že smernica ELD bude primerane podporovať úsilie o dosiahnutie cieľov smerníc EÚ o vtákoch a biotopoch; trvá na tom, že orgány zodpovedné za environmentálne inšpekcie musia byť zapojené do vykonávania a presadzovania právnych predpisov o environmentálnej zodpovednosti;

47. vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila program odbornej prípravy týkajúci sa uplatňovania smernice ELD v členských štátoch a aby zriadila asistenčné služby poskytujúce odborníkom informácie, pomoc a podporu pri hodnotení rizík a škôd; okrem toho odporúča, aby sa prijali usmerňovacie dokumenty, ktoré pomôžu členským štátom správne transponovať právne predpisy;

48. opakuje, že v súlade so smernicou ELD majú osoby postihnuté environmentálnou škodou právo požiadať príslušný orgán, aby prijal opatrenia; konštatuje tiež, že právo Únie stanovuje, že európski občania by mali mať zaručený účinný a včasný prístup k spravodlivosti (článok 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, článok 6 Zmluvy o EÚ a príslušné ustanovenia Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv) a že náklady environmentálnych škôd by mal hradiť znečisťovateľ (článok 191 ZFEÚ); vyzýva preto Komisiu, aby predložila legislatívny návrh týkajúci sa minimálnych noriem na vykonávanie ustanovenia Aarhuského dohovoru o prístupe k spravodlivosti; žiada Komisiu, aby zvažila možnosť zaviesť mechanizmy kolektívneho odškodnenia v prípade porušenia práva Únie v oblasti životného prostredia;

Štvrtok 26. októbra 2017

49. v súvislosti s revíziou smernice ELD vyzýva Komisiu, aby zvažila, či by mohla členským štátom uložiť povinnosť každé dva roky predkladať správy o uplatňovaní smernice;

50. považuje trestnoprávne sankcie za ďalší dôležitý odrádzajúci prostriedok proti environmentálnym škodám a s poľutovaním konštatuje, že smernica 2008/99/ES z 19. novembra 2008 o ochrane životného prostredia prostredníctvom trestného práva nie je aktuálna; vyzýva Komisiu, aby bezodkladne prijala opatrenia na preskúmanie rozsahu pôsobnosti smernice s cieľom zabezpečiť, že bude pokrývať všetky uplatniteľné právne predpisy Únie v oblasti životného prostredia;

o

o o

51. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii a parlamentom a vládam členských štátov.
